

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca v právnej veci navrhovateľky: **V.**, bytom **M.**, proti odporkyni: **Sociálnej poisťovni - ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o vdovský dôchodok a o sirotské dôchodky, na odvolanie navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/50/2009-19 zo dňa 18.9.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/50/2009-19 zo dňa 18.9.2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutia č. X. zo dňa 6.4.2009 o nepriznaní vdovského dôchodku podľa § 74 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) a sirotských dôchodkov podľa § 76 ods. 1 zákona.

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo mal za preukázané, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 9.3.2009 požiadala o vdovský dôchodok a sirotské dôchodky na deti M., J. a S., po nebohom Š., zomrelom dňa X., ktorý ku dňu smrti dovŕšil 49 rokov a nebol poberateľom starobného, predčasného starobného ani invalidného dôchodku, ani nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Konštatoval, že nárok na invalidný dôchodok by mu bol vznikol len ak by získal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok v zmysle § 72 ods. 1 písm. f/, ods. 2 zákona, teda minimálne 5 rokov, avšak zomrelý Š. do dňa smrti získal za posledných 10 rokov len 4 roky a 291 dní poistenia. Krajský súd sa stotožnil so záverom odporkyne, že zomrelý Š. do X. nezískal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na invalidný dôchodok a preto s poukazom na § 74 ods. 1 a § 76 ods. 1 zákona nevznikol nárok na vdovský dôchodok ani na sirotské dôchodky. Krajský súd záverom tiež poukázal na to, že navrhovateľka v odvolaní ani na pojednávaní dňa 18.9.2009 nevedela uviesť, v čom konkrétne odporkyňa pochybila, započítanú dobu nespochybňovala, skôr žiadala o radu, ako má postupovať.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala rozhodnutie odporkyne preskúmať dôvodiac, že jej nebohý manžel získal ku dňu smrti 4 roky a 291 dní doby dôchodkového poistenia a preto sa informovala u odporkyne, či je možné doplatiť 74 dní, aby bola podmienka nároku na dôchodok splnená. Odporkyňa jej však mala oznámiť, že toto obdobie nemožno doplatiť, pretože zaplatené je, avšak jej nebohý manžel sa v rozhodnom období nepreregistroval, keď začal poberať opatrovateľský príspevok na syna S.. Uviedla, že ju nikto o tejto zmene neinformoval a poukázala na svoju zlú sociálnu situáciu.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že k totožným námietkam sa už vyjadrila dňa 15.6.2009, nepovažuje ich za opodstatnené a poukázala na skutočnosť, že starostlivosť o dieťa (S.S., nar. X.) bola zhodnotená až do 31.7.2006. Od 1.8.2006 do X. bol nebohý Š. nezamestnaný, no nebol evidovaný na úrade práce a preto sa táto doba pre účely vdovského a sirotského dôchodku nezapočítala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 74 ods. 1 zákona vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,
- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 76 ods. 1 zákona nárok na sirotský dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že Š., zomrelý dňa X., ku dňu smrti nebol poberateľom starobného, predčasného starobného ani invalidného dôchodku, ani nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Preto by navrhovateľke vznikol nárok na vdovský dôchodok a sirotské dôchodky pre M., J. a S. po neb. Š. len za splnenia podmienok vyplývajúcich z vyššie citovaných zákonných ustanovení a síce, ak by ku dňu smrti získal neb. Š. (ktorý v čase smrti dovŕšil 49 rokov) potrebný počet rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/, § 72 ods. 2 zákona, teda minimálne 5 rokov. Neb. Š. do dňa smrti však získal za posledných 10 rokov len 4 roky a 291 dní poistenia.

Predmetom súdneho prieskumu podľa piatej časti OSP je zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu. Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu odporkyne, nepochybne vyplýva, že neb. Š. uvedenú podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia nespĺnil, čo napokon nespochybňovala ani navrhovateľka.

Podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a odvolaniu navrhovateľky preto nevyhoveli.

O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. júla 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová